

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 18.05.1990 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1990 do: 31.12.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

196

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 18. mája 1990

**o zmenách v pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky v sociálnom
zabezpečení a o zmenách niektorých ďalších predpisov**

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení, sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 znie:

„§ 1

Orgány sociálneho zabezpečenia

Orgány sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky sú Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky, Slovenská správa sociálneho zabezpečenia a okresné správy sociálneho zabezpečenia. V oblasti sociálnych vecí štátnu správu vykonávajú aj národné výbory, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vo veciach ustanovených zákonom o sociálnom zabezpečení.¹⁾“.

2. V nadpise § 2 a odseku 1 sa slová „Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky“ a v odseku 1 sa slovo „socialistickej“ vypúšťa.

3. V § 2 ods. 1 písm. a) znie:

„a) riadi a kontroluje výkon štátnej správy sociálnych vecí,²⁾“.

4. § 2 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Minister práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) môže odstraňovať tvrdosti, ktoré sa vyskytnú pri vykonávaní sociálneho zabezpečenia. V jednotlivých prípadoch môže odstránením tvrdosti poveriť Slovenskú správu sociálneho zabezpečenia alebo okresné správy sociálneho zabezpečenia.“.

5. § 3 včítane nadpisu znie:

„§ 3**Slovenská správa sociálneho zabezpečenia**

(1) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia

- a) riadi a kontroluje okresné správy sociálneho zabezpečenia,
- b) rozhoduje o dávkach dôchodkového zabezpečenia, ak nie je v tomto zákone alebo v zákone o sociálnom zabezpečení ustanovené, že o nich rozhoduje iný orgán sociálneho zabezpečenia, a zabezpečuje výplaty týchto dávok,
- c) plní úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv pri výplate dávok sociálneho zabezpečenia,
- d) zodpovedá za účelné a hospodárne vynakladanie prostriedkov na sociálne zabezpečenie,
- e) rozhoduje o odstraňovaní tvrdosti zákona, ak bola na to poverená ministrom (§ 2 ods. 3),
- f) zastupuje okresnú správu sociálneho zabezpečenia pri preskúmvaní rozhodnutí vo veciach sociálneho zabezpečenia súdmi.

(2) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia je podriadená ministerstvu; je samostatnou právnickou osobou.“.

6. § 4, 5, 6, 7 a 8 včítane nadpisov znejú:

„Okresné správy sociálneho zabezpečenia**§ 4**

(1) Okresné správy sociálneho zabezpečenia ako orgány štátnej správy vykonávajú nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie, posudkovú službu sociálneho zabezpečenia a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj sociálnu starostlivosť (ďalej len „sociálne zabezpečenie“) a podľa osobitných predpisov rozhodujú aj o ďalších dávkach,⁴⁾ ak nie je inými právnymi predpismi ustanovené, že tieto úlohy plní iný orgán.^{4a)}

(2) Okresné správy sociálneho zabezpečenia sa zriaďujú pre obvody, ktoré sú zhodné s územnými obvodymi okresných národných výborov.

(3) Na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy vykonáva pôsobnosť okresnej správy sociálneho zabezpečenia Bratislavská správa sociálneho zabezpečenia.

§ 5

(1) Okresné správy sociálneho zabezpečenia usmerňujú organizácie a kontrolujú, ako plnia povinnosti podľa predpisov o nemocenskom poistení a sociálnom zabezpečení; za zistené porušenie im ukladajú pokuty⁵⁾ a vykonávajú iné opatrenia.^{5a)}

(2) Okresné správy sociálneho zabezpečenia pri vykonávaní sociálneho zabezpečenia poskytujú občanom a organizáciám odbornú pomoc.

(3) Okresné správy sociálneho zabezpečenia zodpovedajú v rámci svojej pôsobnosti za účelné vynakladanie prostriedkov na sociálne zabezpečenie, s ktorými hospodária.

Posudkové orgány

§ 6

(1) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia a okresné správy sociálneho zabezpečenia zriaďujú na posudzovanie zdravotného stavu a pracovnej schopnosti občanov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom ako svoje orgány posudkové orgány sociálneho zabezpečenia (ďalej len „posudkový orgán“).

(2) Posudkový orgán okresnej správy sociálneho zabezpečenia je pre účely správneho konania podriadený posudkovému orgánu Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia a posudkový orgán Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia ministerstvu.

(3) Členmi posudkového orgánu sú posudkový lekár sociálneho zabezpečenia a tajomník z radov odborných pracovníkov správy sociálneho zabezpečenia a lekár štátnej zdravotníckej správy.

(4) Konanie posudkového orgánu riadi posudkový lekár sociálneho zabezpečenia, ktorý je zároveň jeho predsedom.

(5) Členovia posudkového orgánu a prizvané osoby sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s jeho konaním.

§ 7

(1) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia môže poveriť okresnú správu sociálneho zabezpečenia, aby jej posudkový orgán posudzoval invaliditu alebo iné zdravotné otázky súvisiace s vykonávaním sociálneho zabezpečenia na základe medzinárodných zmlúv, prípadne v ďalších odôvodnených prípadoch na území celej Slovenskej republiky alebo pre iné okresné správy sociálneho zabezpečenia.

(2) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia poverí ktorúkoľvek okresnú správu sociálneho zabezpečenia, aby jej posudkový orgán posúdil zdravotný stav a pracovnú schopnosť účastníka konania v prípade, že posudkové orgány príslušnej okresnej správy sociálneho zabezpečenia sa vylúčením svojich členov pre predpojatosť stali nespôsobilé rokovať a uznášať sa. V prípade predpojatosti posudkového orgánu Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť účastníka konania posúdi ministerstvo.

(3) Okresná správa sociálneho zabezpečenia v odôvodnených prípadoch zriadi osobitný posudkový orgán s pôsobnosťou pre pracovníkov veľkých organizácií, ktoré majú závodné zdravotnícke zariadenie.

Národné výbory

§ 8

(1) Národné výbory poskytujú dávky a služby sociálnej starostlivosti, ak nie je v tomto zákone alebo v zákone o sociálnom zabezpečení ustanovené, že ich poskytuje iný orgán sociálneho zabezpečenia.⁶⁾

(2) Národné výbory rozhodujú aj o ďalších dávkach podľa osobitných predpisov.⁷⁾

(3) Národné výbory pri činnosti podľa odsekov 1 a 2 poskytujú občanom odbornú pomoc.

(4) Národné výbory kontrolujú, ako organizácie a občania plnia povinnosti vyplývajúce pre nich z predpisov upravujúcich sociálnu starostlivosť a ukladajú pokuty za ich porušenie.⁵⁾“.

Doterajší § 5 sa označuje ako § 9.

7. Druhá časť prvá hlava vrátane nadpisu znie:

**„DRUHÁ ČASŤ
PÔSOBNOSŤ SPRÁV SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA A NÁRODNÝCH VÝBOROV V
SOCIÁLNOM ZABEZPEČENÍ**

**PRVÁ HLAVA
PÔSOBNOSŤ OKRESNÝCH SPRÁV SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA**

§ 10

a) rozhoduje

1. v sporných prípadoch o vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia,
2. o dávkach nemocenského poistenia a nemocenského zabezpečenia (ďalej len „nemocenské poistenie“) v osobitných⁸⁾ a v sporných prípadoch,
3. o poskytovaní dávok nemocenského poistenia v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi,⁹⁾
4. o poistnom pomere nemocenského poistenia,
5. o poskytnutí kúpeľnej starostlivosti na základe návrhu ošetrojúceho lekára,
6. o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne jeho rodinného príslušníka,
7. o podpore pri narodení dieťaťa dôchodkyňi alebo manželke, prípadne inej rodinnej príslušníčke nepracujúceho dôchodcu,
8. o poistnom a o prirážke k nemu,
9. o dočasnom znížení alebo odňatí nemocenského,¹⁰⁾
10. o penále,
11. o povinnosti občana vrátiť dávku nemocenského poistenia poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere, ako mu patrila,
12. o sociálnom dôchodku, o jeho zvýšení pre bezvládnosť, o výchovnom k nemu a o príplatku k výchovnému,
13. o započítaní celého kalendárneho roka do doby zamestnania pred 1. januárom 1976, ak člen jednotného roľníckeho družstva neodpracoval určený počet pracovných dní, prípadne inak určený pracovný úväzok,
14. o započítaní doby vojenskej služby v iných ako spojeneckých armádach (vrátane doby zajatia), ktorú česko-slovenskí občania vykonávali povinne v čase neslobody,
15. o povinnosti dôchodcu vrátiť dávku dôchodkového zabezpečenia (poistenia) poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere, ako mu patrila, a o povinnosti organizácie nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou dôchodku, ak rozhodovanie o takejto dávke patrí do pôsobnosti správy sociálneho zabezpečenia,
16. o náhrade príjmov pri vojenskom cvičení a ďalších druhoch služby v ozbrojených silách samostatne zárobkovo činným osobám,
17. o vdoveckom príspevku,
18. o zaopatrovacom príspevku,

19. o príspevku na úhradu za užívanie bytu vojaka,
  20. o materskom príspevku samostatne zárobkovo činných osôb, pracovníkov malých závodov a osôb, ktoré nie sú zárobkovo činné, a o materskom príspevku ostatných osôb v sporných a osobitných¹¹⁾ prípadoch,
  21. o odstraňovaní tvrdosti zákona, ak bola na to poverená ministrom (§ 2 ods. 3),
  22. o tom, komu sa majú vyplácať dávky sociálneho zabezpečenia, ak sa výplatom do rúk doterajšieho príjemcu nedosahuje účel, na ktorý sú určené,
- b) vykonáva nemocenské poistenie pracovníkov malých závodov a samostatne zárobkovo činných osôb,
- c) obstaráva a predkladá Slovenskej správe sociálneho zabezpečenia podklady potrebné na rozhodnutie o dávkach dôchodkového zabezpečenia,
- d) navrhuje Slovenskej správe sociálneho zabezpečenia započítanie doby zamestnania a náhradných dôb v sporných prípadoch,
- e) kontroluje
1. vykonávanie nemocenského poistenia a hospodárenie s jeho prostriedkami v organizáciách,
  2. plnenie povinností občanov a organizácií v sociálnom zabezpečení,
- f) spisuje, ak sa naň občan obráti, žiadosti
1. o úpravu dôchodku, ktorý je jediným zdrojom príjmu,
  2. o zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
  3. o dávky dôchodkového zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb,
  4. o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po občanoch uvedených v bode 3,
  5. o dôchodok manželky,
  6. o sociálny dôchodok,
  7. o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po nepracujúcich dôchodcoch,
  8. o starobný, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok občanov, ktorí nie sú v pracovnom, členskom alebo obdobnom pomere, a ani nie sú inak zabezpečení, prípadne o vdovský dôchodok alebo sirotský dôchodok po uvedených občanoch,
  9. o dávku dôchodkového zabezpečenia, ak je občan v čase podania žiadosti práceneschopný a má trvalý pobyt v inom okrese, než v ktorom je sídlo organizácie, alebo ak pozostalý po pracujúcom má trvalý pobyt v inom okrese, než v ktorom je sídlo organizácie, v ktorej bol pracujúci zamestnaný,¹²⁾
- g) spracúva rozbery invalidizácie a príslušným orgánom navrhuje opatrenia smerujúce na predchádzanie invalidity a na odstraňovanie jej následkov.

§ 11

- a) rozhoduje
1. na podnet lekárskej poradnej komisie¹³⁾ o invalidite alebo čiastočnej invalidite občana, ktorý je neschopný práce pre chorobu alebo úraz počas aspoň 6 mesiacov, ktorému patrí nemocenské a ktorý nepožiadal o invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok, alebo ktorého žiadosti sa nevyhovelo,
  2. o tom, či ide o občana so zmenenou pracovnou schopnosťou, prípadne o občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím,
  3. o tom, že občan so zmenenou pracovnou schopnosťou sa nepovažuje za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou, ak sa nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu alebo inému odbornému vyšetreniu a bol na túto možnosť upozornený,¹⁴⁾
  4. o nevyhnutnosti natrvalo previesť pracovníka na inú prácu alebo o nevyhnutnosti trvalej zmeny zamestnania, ak posudkový orgán v súvislosti s rozhodovaním o

dávkach dôchodkového zabezpečenia alebo o tom, či ide o občana so zmenenou pracovnou schopnosťou, zistil, že pracovník vzhľadom na svoj zdravotný stav natrvalo stratil schopnosť vykonávať ďalej doterajšiu prácu alebo že ju nesmie vykonávať pre ochorenie na chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou,¹⁵⁾

b) vydáva posudok

1. o invalidite alebo čiastočnej invalidite, ak nejde o prípady uvedené v ustanovení písmena a) č. 1,
2. o čiastočnej invalidite pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý občanovi značne sťažuje všeobecné životné podmienky,
3. o bezvládnosti,
4. o tom, či ide o ťažko zdravotne postihnutého občana a o druhu a stupni tohto postihnutia na účely poskytovania dávok a služieb sociálnej starostlivosti, ktoré určí vykonávací predpis,¹⁶⁾
5. o tom, či je dieťa dlhodobu ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť na účely priznania príplatku k prídavkom na deti z nemocenského poistenia,¹⁷⁾ príplatku k výchovnému,¹⁸⁾ materského príspevku, ak o ňom rozhodujú orgány sociálneho zabezpečenia alebo orgány nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách,¹⁹⁾ pre konanie o náhradných dobách,²⁰⁾ ako aj na účely poskytovania dávok a služieb sociálnej starostlivosti, ktoré určí vykonávací predpis,
6. o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa na účely výplaty prídavkov na deti z nemocenského poistenia, výplaty výchovného a sirotského dôchodku,²¹⁾
7. o tom, či si občan môže vzhľadom na zdravotný stav zvýšiť životnú úroveň vlastnou prácou,²²⁾

c) v súvislosti s rozhodovaním alebo vydávaním posudkov odporúča

1. ďalšie poskytovanie nemocenského v prípadoch, v ktorých možno očakávať, že pracujúci v krátkom čase po uplynutí podpornej doby opäť bude práceschopný,
2. opatrenia na obnovenie pracovnej schopnosti posudzovaného, vhodnosť jeho ďalšieho liečenia a vhodnú úpravu pracovných podmienok, prípadne obstaranie vhodných pomôcok,

d) v súvislosti s rozhodovaním odporúča u občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, prípadne u občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím vhodné pracovné uplatnenie, prípravu na pracovné uplatnenie s ohľadom na ich zdravotný stav a kvalifikáciu a umiestnenie na vhodné pracovné miesto v organizáciách.

Pôsobnosť Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia

§ 12

- a) rozhoduje o dávkach dôchodkového zabezpečenia, ak nie je v tomto zákone alebo v zákone o sociálnom zabezpečení ustanovené, že o nich rozhoduje iný orgán sociálneho zabezpečenia a zabezpečuje výplaty týchto dávok,
- b) rozdeľuje poukazy na kúpeľnú starostlivosť a kontroluje jej poskytovanie s výnimkou prípadov, v ktorých povoľujú kúpeľnú starostlivosť podľa osobitných predpisov orgány štátnej zdravotníckej správy,^{22a)}
- c) vedie register závodov, v ktorých sa vykonáva nemocenské poistenie, a evidenciu malých závodov a samostatne zárobkovo činných osôb,
- d) predpisuje, vymáha a vyberá poistné a penále, vymáha a vyberá prirážku k poistnému,

- e) na základe zistených závad predpisuje závodom, malým závodom a samostatne zárobkovo činným osobám na úhradu sumy, o ktoré boli prostriedky nemocenského poistenia skrátene, a vymáha ich od nich,
- f) spracúva rozbery invalidizácie a navrhuje príslušným orgánom opatrenia smerujúce na predchádzanie invalidity a na odstraňovanie jej následkov.

§ 13

- a) vydáva posudky na účely súdneho konania vo veciach dôchodkového zabezpečenia a v odvolacom správnom konaní, ak sa napadnuté rozhodnutie vydalo na podklade posudku posudkového orgánu okresnej správy sociálneho zabezpečenia,
  - b) odporúča v súvislosti s odvolaním sa proti rozhodnutiu posudkového orgánu okresnej správy sociálneho zabezpečenia o invalidite alebo čiastočnej invalidite ďalšie poskytovanie nemocenského v prípadoch, v ktorých možno očakávať, že pracujúci v krátkom čase po uplynutí podpornej doby opäť bude práceschopný.“.
8. V § 16 písm. a) sa bod č. 3 vypúšťa. Doterajší bod č. 4 sa označuje ako bod č. 3.
9. V § 17 písm. a) sa bod č. 2 vypúšťa. Zároveň sa zrušuje číslovanie bodov.
10. V § 19 ods. 1 písm. a) sa body č. 2 a 6 vypúšťajú. Doterajšie body č. 3, 4, 5 a 7 až 12 sa označujú ako č. 2, 3, 4 a 5 až 10.
11. V § 19 ods. 2 sa slová „odseku 1 písm. a) body č. 4 až 8“ nahrádzajú slovami „odseku 1 písm. a) č. 3 až 6“.
12. V § 21 písm. a) sa body č. 4 a 5 vypúšťajú.
13. § 22 sa vypúšťa.
14. § 23 znie:

„§ 23

Okresný národný výbor môže preniesť svoju pôsobnosť na úseku starostlivosti o rodinu a deti na mestský národný výbor prvej kategórie.²⁶⁾“.

15. V druhej časti druhej hlavy sa tretí diel vypúšťa.
16. § 30 sa vypúšťa.
17. V § 34 ods. 1 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:
„b) poskytuje mimoriadne výhody,⁴⁴⁾“.
Doterajšie písmená b) až d) sa označujú ako písmená c) až e).
18. Odkaz v poznámke pod čiarou č.⁴⁴⁾ znie:
„⁴⁴⁾ § 86 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení.“.
19. § 35 sa vypúšťa.
20. § 52 včítane nadpisu znie:

„§ 52

Pokuty

Pokuty v prípadoch ustanovených zákonom o sociálnom zabezpečení ukladajú okresné národné výbory a okresné správy sociálneho zabezpečenia v rámci svojej pôsobnosti. Výnos z pokút ukladaných okresným národným výborom je príjmom rozpočtu okresného národného výboru, ktorý pokutu uložil. Výnos z pokút uložených okresnou správou sociálneho zabezpečenia je príjmom štátneho rozpočtu.“.

21. V § 54 ods. 1 písmeno a) sa vypúšťa. Doterajšie písmená b) a c) sa označujú ako písmená a) a b).
22. § 56 znie:

„§ 56

(1) Odchylne od všeobecných predpisov o správnom konaní⁴⁸⁾ sa miestna príslušnosť okresných správ sociálneho zabezpečenia riadi

- a) miestom výkonu práce účastníka konania,
  1. ak rozhoduje alebo posudzuje invaliditu, čiastočnú invaliditu alebo zmenenú pracovnú schopnosť a na tomto pracovisku je závodné zdravotnícke zariadenie, v ktorom pôsobí posudkový orgán okresnej správy sociálneho zabezpečenia,
  2. ak odporúča u občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou vhodnú úpravu pracovných podmienok, vhodné pracovné uplatnenie alebo umiestnenie na vhodné pracovné miesto v organizáciách,
  3. ak rozhoduje o poskytnutí kúpeľnej starostlivosti s výnimkou prípadov, ak účastníkom konania sú samostatne zárobkovo činné osoby a nepracujúci dôchodcovia,
- b) miestom útvaru organizácie, v ktorom sa vedie evidencia miezd, ak rozhoduje o poskytovaní dávok nemocenského poistenia s výnimkou rozhodovania o príplatku k prídavkom na deti a rozhodovania o prídavkoch na deti poskytovaných z dôvodu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa a s výnimkou dávok nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činných osôb,
- c) sídlom školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, ak účastníkom konania je žiak tejto školy, ak ide o posúdenie zmenenej pracovnej schopnosti,
- d) sídlom, prípadne miestom pravidelného výjazdného zasadania lekárskej komisie⁴⁹⁾ v odbore pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany, Federálneho ministerstva vnútra, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky alebo Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ak ide o posúdenie zdravotného stavu⁵⁰⁾ príslušníka ozbrojených síl z povolania, Zboru národnej bezpečnosti, Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky s výnimkou kontrolnej lekárskej prehliadky užívateľa dôchodku, ktorého služobný pomer sa skončil,
- e) sídlom nápravno-výchovného ústavu, prípadne ústavu na výkon väzby, ak ide o posúdenie zdravotného stavu občana v čase výkonu trestu odňatia slobody, prípadne väzby,
- f) sídlom okresnej správy sociálneho zabezpečenia, ktorej posudkový orgán bol poverený (§ 7) posudzovať invaliditu alebo iné zdravotné otázky súvisiace s vykonávaním sociálneho zabezpečenia.

(2) Odchylne od všeobecných predpisov o správnom konaní⁴⁸⁾ sa miestna príslušnosť národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia spravuje

- a) miestom výkonu práce účastníka konania,
  1. ak rozhoduje o udelení predchádzajúceho súhlasu organizácii na rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou,⁴¹⁾
  2. ak sleduje, či príprava na pracovné uplatnenie, výkon zamestnania, pracovné podmienky a prostredie nemajú nepriaznivý vplyv na zdravotný stav občana so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- b) miestom prípravy na pracovné uplatnenie, ak ide o výplatu príspevku počas prípravy na pracovné uplatnenie vrátane jeho zvýšenia na rodinných príslušníkov a o úhradu nevyhnutných výdavkov spojených s prípravou na pracovné uplatnenie,

- c) sídlom národného výboru, ktorý spravuje ústav alebo iné zariadenie sociálnej starostlivosti, do ktorého má byť občan prijatý,
- d) sídlom národného výboru, v obvode ktorého sa zdržiava maloleté dieťa, ak riešenie otázok jeho výchovy a výživy neznesie odklad.

(3) Vo veciach, v ktorých podľa tohto zákona rozhoduje alebo vykonáva opatrenia miestny národný výbor, sa žiadosť o dávku alebo službu sociálneho zabezpečenia podáva na miestnom národnom výbore. V ostatných prípadoch, v ktorých rozhoduje alebo robí opatrenia národný výbor, sa žiadosť podáva na okresnom národnom výbore.

(4) Žiadosť o pohrebné po samostatne zárobkovo činnnej osobe sa podáva na okresnej správe sociálneho zabezpečenia, na ktorej bol zomretý prihlásený na sociálne zabezpečenie. Žiadosť o pohrebné po nepracujúcom dôchodcovi sa podáva na okresnej správe sociálneho zabezpečenia, v obvode ktorej mal zomretý trvalý pobyt.

(5) Žiadosť o zaopatrovací príspevok sa podáva na okresnej správe sociálneho zabezpečenia, v obvode ktorej má člen rodiny trvalý pobyt. Žiadosť o príspevok na úhradu za užívanie bytu vojaka sa podáva na okresnej správe sociálneho zabezpečenia, v obvode ktorej mal vojak trvalý pobyt pred nástupom služby v ozbrojených silách.“.

23. Za § 56 sa vkladá nový § 56a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 56a
Súčinnosť orgánov a organizácií

(1) Orgány a organizácie sú povinné vyhovieť žiadostiam orgánov sociálneho zabezpečenia vo veciach sociálneho zabezpečenia a podávať im oznámenia pre jeho vykonávanie.

(2) Pri plnení úloh v sociálnom zabezpečení orgány sociálneho zabezpečenia spolupracujú s príslušnými odborovými orgánmi a s orgánmi Rolnícko-družstevného zväzu.

(3) Správy sociálneho zabezpečenia, národné výbory a organizácie spolupracujú pri plnení povinností, ktoré pre nich vyplývajú z predpisov o sociálnom zabezpečení.“.

24. § 58 písm. a) znie:

„a) podrobnosti o zložení a rokovaní komisií starostlivosti o rodinu a deti národných výborov a posudkových orgánov správ sociálneho zabezpečenia,“.

25. V § 58 sa pripája nové písmeno ch), ktoré znie:

„ch) podrobnosti o súčinnosti orgánov štátnej zdravotníckej správy s orgánmi sociálneho zabezpečenia pri posudzovaní zdravotného stavu a pracovnej schopnosti občanov.“.

26. Za § 58 sa vkladá nový § 58a, ktorý znie:

„§ 58a

Ministerstvo môže ustanoviť vyhláškou podrobnosti o zriaďovaní správ sociálneho zabezpečenia.“.

Čl. II

Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu sa s pôsobnosťou pre Slovenskú republiku mení a dopĺňa takto:

1. § 10 odsek 1 znie:

„(1) Spoločenské organizácie vedú organizátorskou a výchovnou činnosťou svojich členov k zvyšovaniu zdravotného uvedomenia, k zdravému spôsobu života a k aktívnej účasti na opatreniach v starostlivosti o zdravie ľudu.“

2. V § 10 sa odsek 2 vypúšťa. Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.
3. V § 19 odseku 1 sa slová „Ústrednou radou odborov“ nahrádzajú slovami „Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky.“
4. V § 19 odseku 2 sa slová „orgány Revolučného odborového hnutia, orgány“ nahrádzajú slovami „príslušné správy“.
5. V § 21 odseku 1 sa slová „Ústrednou radou odborov a Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky.“
6. V § 24 odseku 2 sa slová „orgány Revolučného odborového hnutia alebo“ nahrádzajú slovami „odborové orgány alebo orgány“.
7. V § 25 sa vypúšťajú slová „po dohode s Ústrednou radou odborov“.
8. V § 41 sa vypúšťajú slová „a s Ústrednou radou odborov.“
9. V § 77 odseku 2 v druhej vete sa slová „orgán Revolučného odborového hnutia,“ nahrádzajú slovami „odborový orgán,“.

Čl. III

(1) Slovenská správa sociálneho zabezpečenia sa zriaďuje z doterajšej Slovenskej správy nemocenského poistenia, Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave, krajských správ nemocenského poistenia, časti orgánov krajských národných výborov (Národného výboru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy) vykonávajúcich pôsobnosť v nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení, časti sociálnej starostlivosti a v posudkovej službe sociálneho zabezpečenia s pôsobnosťou podľa tohto zákona a časti Slovenského zväzu výrobných družstiev pôsobiacej v oblasti nemocenského poistenia členov výrobných družstiev.

(2) Okresné správy sociálneho zabezpečenia sa zriaďujú z doterajších okresných správ nemocenského poistenia (Bratislavskej správy nemocenského poistenia) a časti orgánov okresných (obvodných) národných výborov vykonávajúcich pôsobnosť v nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení, časti sociálnej starostlivosti a v posudkovej službe sociálneho zabezpečenia s pôsobnosťou podľa tohto zákona.

(3) Podrobnosti o prechode práv z pracovnoprávných vzťahov pracovníkov upravujú príslušné orgány dohodou, v ktorej najmä určujú pracovníkov prechádzajúcich na správy sociálneho zabezpečenia a vymedzia okruh a rozsah preberaného majetku a záväzkov.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1990.

R. Schuster v. r.

M. Čič v. r.

- 1) § 142 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb. a zákona č. 180/1990 Zb.
- 2) Zákon o sociálnom zabezpečení. Zákon č. 103/1964 Zb. o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 240/1988 Zb.) a zákona č. 180/1990 Zb. Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákona č. 88/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb. a zákona č. 180/1990 Zb. Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 189/1988 Zb.) a zákona č. 180/1990 Zb. Zákon č. 107/1971 Zb. o materskom príspevku v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 106/1987 Zb.) a zákona č. 180/1990 Zb. Zákon č. 50/1973 Zb. o pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 58/1984 Zb.
- 4) Zákon č. 107/1971 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 4a) Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 109/1984 Zb. a zákona č. 180/1990 Zb.
- 5) § 111, 112 a 145b zákona o sociálnom zabezpečení.
- 5a) § 13 ods. 4, § 27, 28 a § 50 ods. 3 vyhlášky č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov v znení vyhlášky č. 6/1967 Zb. a vyhlášky č. 178/1968 Zb.
- 6) § 142 ods. 6 a 7 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 7) Zákon č. 50/1973 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8) § 24 zákona č. 54/1956 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 9) § 51 ods. 5 a § 50 ods. 3 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení neskorších predpisov. § 12 zákona č. 88/1968 Zb. v znení neskorších predpisov. § 14 vyhlášky č. 95/1968 Zb. o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení v znení neskorších predpisov. § 34 vyhlášky č. 104/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa, v znení neskorších predpisov.
- 10) § 47 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 11) § 5 ods. 2 zákona č. 107/1971 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 12) § 120 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 13) § 158 vyhlášky č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky č. 123/1990 Zb. Vyhláška č. 76/1957 Ú. v. o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity). Vyhláška Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 104/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa v znení vyhlášky č. 142/1965 Zb., vyhlášky č. 117/1967 Zb., vyhlášky č. 92/1968 Zb., vyhlášky č. 180/1968 Zb., vyhlášky č. 76/1970 Zb., vyhlášky č. 128/1975 Zb., vyhlášky č. 54/1976 Zb., vyhlášky č. 164/1979 Zb., vyhlášky č. 80/1982 Zb., vyhlášky č. 153/1983 Zb., vyhlášky č. 74/1984 Zb., vyhlášky č. 133/1984 Zb., vyhlášky č. 58/1987 Zb., vyhlášky č. 150/1988 Zb. a vyhlášky č. 237/1988 Zb.
- 14) § 106 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 15) § 37 ods. 1 písm. a), § 46 ods. 1 písm. d) Zákonníka práce. § 52 ods. 3 a 4 zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.
- 16) § 73 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 17) § 24 ods. 2 zákona č. 88/1968 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 18) § 71 ods. 5 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 19) § 11 zákona č. 107/1971 Zb. v znení neskorších predpisov.

- 20) § 9 ods. 1 písm. e) zákona o sociálnom zabezpečení.
- 21) § 18 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 88/1968 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 22) § 54 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení.
- 22a) § 19 ods. 2 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

